

Inhaja vsak
dan razen
nedeli in
praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR IX.

Entered as second-class matter January 25, 1916, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., PETEK 17. NOVEMBERA (NOVEMBER) 1916.

ŠTEV.—NUMBER 144.

Issued daily
except
Sundays and
Holidays.

NESRAMNO MEŠETARSTVO POSPEŠUJE DRAGINJO IN POMANJKANJE PREMOGA.

ZAKAJ IMAMO ODERUŠKE
CENE ZA PREMOG?

Chicago, Ill., 16. novembra.

Za podražitev premoga navajajo razne vzroke. Nekateri trdijo, da je temu krivo pomanjkanje železniških voz, drugi zvracajo krivo na premogovniške barone, češ, da zlagajo s premogom velika industrijska podjetja, nejtem, ker zanemarjajo pošiljanje premoga trgovcem, ki ga proučajo za domačo uporabo. Na tem trditvah je že nekaj resnike, vendar pa ne zadene vsa krvida le železniške in premogovniške magnate. Po najnovnejših odkritijih je iskati glavne krive, ki so največ odgovorni za podražitev premoga, med nekim drugim parazitnim slojem, ki nič ne produira, jemlje pa pri prekupčevanju največji dobiček.

Med trgovcem in producencem stoji v Ameriki "brocker." To je človek, ki je napol mešetar, napol prekupčevalcev. Včasi si prizvoji lep profit z mešetarijo, vini s prekupčevanjem. Njih obret je enaka poslu tržaških mešetarjev, katerim pravijo tamkaj sešali. Ti ljudje se tudi v Testu prekvajajo z mešetarijo in prekupčevanjem na škodo trgovca in konzumenta.

Pri preiskavi, ki se je uvedla nad podražitev premoga, je neki uvedene v mešetarskih in prekupčevalskih poslih, ki noče, da pride njegovo ime v javnost, povedal, da obstoji zveza mešetarjev ali prekupčevalcev, ki se peta je premogovno kupčijo in ki je odgovorna za visoke cene. Trije ali štiri takšni prekupčevalci npravijo lep dobiček, ki ga plača konzument, ko je premog do šestkrat menjal svojega gospodarja.

N. pr. iz rudnika pride na trgovca voz premoga. Ta voz premoga proda trgovcu mešetarju ali prekupcu, ki ga proda drugemu prekupcu, ta zopet tretjemu, in seveda vselej s profitom, dokler premog ne doseže žeruške cene. Vsak mešetar podraži malo premog, profit za vse pa plača konzument. Tako se tudi vstvari nmetno pomanjkanje premoga na trgu, ker mešetarji takoj s prekupčevanjem odtegnejo ves premog s trga, da izgleda da prikrjuje premoga, četudi so železniški tiri zabasani z železniškimi vozovi, ki so zvrhani s prekupčevalci.

Ta sleparja najlepše evete, če temu pridruži še smetno pomanjkanje železniških voz.

Odgovornost za podražitev premoga odkladajo drug na drugega. Trgovci dolže železniške družbe, te zopet premogovniške kralje, te odkladajo krivo na mešetarje in prekupcev, mešetarji zopet na trgovce itd., cena ostane pri tem oderuška in konzument pa mora plačati, če noče prebehati.

Oblasti se ne ganejo, da bi te vrste paroprije prejeli pravijo kaže, tudiški oderuhu se pa ne brije, če radi njih dobička ljudje prebehati, si nakopavajo neozdravljive bolezni in umirajo.

Svet je profit v današnji želotni družbi in sveta in nedotakniva močja. Gorje pa tistim, ki grej proti njima.

Iz strahu pred organizacijo. Phoenixville, Pa., 16. nov. — Phoenix Iron Co. je iz strahu, da bi se delave organizirali in staniti svoje zahteve, povisila mežde za 10 odstotkov. Povisjanje seveda stopi v veljavlo z dnem 20. novembra t. l.

Pripravljenih je 2500 delavcev. V sklopu primanjkuje dobrih delavcev in družba se je poskušala s poklanjanjem mežde, da delave ne bodo vstopili v mezdno gibanje in tako delave ravnali posamezno, kakor od družbe iztisnejo mežde.

VREME.

Vremenski opazovalec naznana jasno vreme z neizprenjenjo temperaturo za petek in soboto v Illinois, Indiana in Wisconsin. Ravnotako v Ohio in Michiganu, v ozemeljih krajjev ob jezerih, kjer bo v soboto mogljivo in naletavanje snega.

Temperatura zadnjih 24 ur v Chicagi: Najvišja 41, najnižja 21 stopinj. Temperatura zadnjih 24 ur v Chicagi: Najvišja 41, najnižja 21 stopinj.

SIENKIEWICZ JE UMRL.

Svetovno znani pisatelj je včeraj preminil v Švicari.

New York, N. Y., 16. novembra. Tukajšnji poljski pomožni odbor za žrtve vojne je dobil danes bravo, da je umrl v Veveyu, Švica, znameniti poljski pisatelj Henrik Sienkiewicz. Smrt je prisla naglo v hotelu, kjer je stanoval.

Kmalu po začetku vojne je bil Sienkiewicz arretiran v Galiciji — kakor so poročali — toda bil je izpuščen in nato je šel v Švico, kjer je postal ves čas vojne. Zadnje čase se je veliko trudil za mnogobrojne žrtve vojne na Poljskem in je marljivo deloval v pomognem poljskem odboru v Švici. Bil je tudi v zvezi s pomožnimi odbori v Ameriki in njegovo zadnje pismo v Ameriko je dobil Redči Križ v Washingtonu 4. novembra. Poročal je, da je število rojstev na Poljskem padlo za sto na vsakih 240 mrtvih slučajev; obenem je pisal, da stražne bolnici morijo poljsko prebivalstvo.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiewicz v Ameriko in pomagal Modjeski.

Sienkiewicz je umrl v starosti 74 let. Rodil se je iz litovskih staršev v Okreji. Podlasišča in poznaje se je s starši preselil na Poljsko. Studiral je na vseuniverziteti v Varšavi. Leta 1876, ko je poljska igralka Helena Modjeska, ustanovila kolonijo v Los Angelesu, Cal., za politične ubežnike iz Poljskega, je prišel Sienkiew

PROSVETA

GLASILO SLOVENIJEV NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Izdatje dnevno resničnosti in prenike.

LASTNINA SLOVENIJEV NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dosegovem. Rabotopis je na vrednem.

Narodnost: Zadnjeno delavje (izvor člancev) in Canada \$5 na leto, \$1.50 in pod leta in 700 na tri meseca; Članek za finančne \$4.50 na leto, \$2.25 na pod leta, \$1.125 na tri meseca.

Nadov se vse, kar ima stik s Natom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organs of the Slovenske National Benefit Society

Issued daily except Sunday and Holidays
OWNED BY SLOVENIJEV NARODNE
BENEFIT SOCIETY

Advertising rates on request

Subscription: United States (except Ohio and California) \$5 per year; Canada and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:
"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Teléfono Lawndale 4835.

Premog.

Če bi pisali ta članek mesece julija, kadar topomer kaže sto gradov, bi se povprečni čitatelj vsekakor ne zanimal zanj. Takrat je bolj prijetno govoriti in pisati o ledju, kakor pa o premogu in še o trdem premogu.

Ali zdaj se bližamo decembra in kdo ne biva v tropičnih krajih, ve in čuti, da led več nima simpatij. Ledu je zdaj dovolj in še preveč na vseh koncih in krajih in trpka resnica je, da je led tudi v hišah revnih ljudi, kjer ni premoga.

Mraz in led je tukaj in vsak protest proti zimi bi bil smešen,

kakor bi bil smešen protest proti vročini v poletnem času. Neizprosna natura je tako uredila in vsa živa bitja se morajo pokoriti. Toda natura ni nikjer zapisala, da mora človek poginiti, kadar zavlača zima. Človek je razumno, misleče bitje, ki si zna in si mora pomagati, sko so hoče obvarovati pred škodljivimi elementi narave. Na razpolago so mu mnoga sredstva, s katerimi ga je obdarila priroda in katera delujejo proti učinku nevarnih elementov. Kakor je ob vročih dneh hladna voda najboljše sredstvo, da se človek sneje vročini, tako je v zimskem mrazu najboljše sredstvo gorka peč. Umetna, to je narejena gorkota pozimi mora nadomestiti naravno poletno gorkoto, katere je včasih preveč.

Ali pač sama na sebi še ni goroka. Ako je peč prazna, je prav prokleti mrzla. Sredstvo gorkote je še le kurivo in najboljše kurivo v sedanjih časih in razmerah je premog. Kdor torej hoče oglojnati zimo za njene žrtve, to je kdor noče zmrzniti v svojem stanovanju, mora imeti premog.

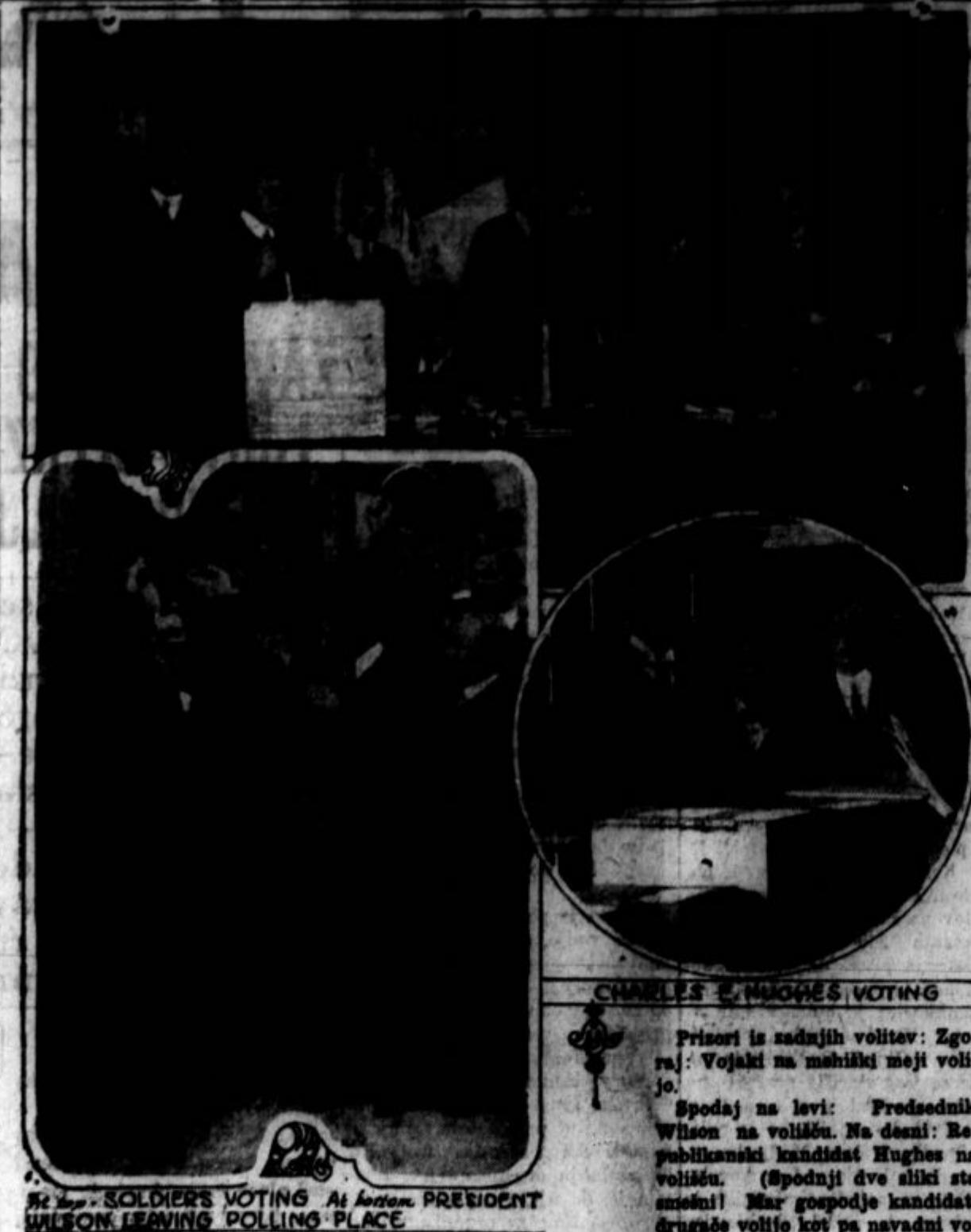
Premog je življenska potreba. Vsak človek je podvržen mrazu. Rockefeljer ali kardinala Gibbonsa ravno tako zabe, če sta na mrzlem, kakor Petra Krivonosova ali Janeza Hrusta, ki sta navadna delava in berača. Toda vendar je lahko prepričan, da Rockefelcer ne bo zmrznil v svojem stanovanju — medtem ko ne moremo staviti niti rdečega centa, kakor bo s Petrom Krivonosom. In to je tisto vprašanje, ki nam narekuje te vrstice.

Premog je potreben za vse ljudi, ki živijo v takih krajih, kjer je sneg in mraz. To je pribito. Ako je torej premog potreben, bi ga moral vsakdo imeti dovolj, kolikor ga potrebuje za zimo. Ali ne? In če ne — žakaj ne! Mi vemo, da ima Rockefelcer dovolj premoga za vso zimo, zakaj ga ne bi imel tudi Peter Nemančič, ki tu je noče zmrzniti?

Odakd prihaja premog? Iz zemelje. Kdo ga je naredil? Ali so ga morda ljudje zakopali v zemljo? Ne! Naredila ga je priroda tekom miljonletja. Drugi bodo rečeli, da ga je Bog ustvaril. Ali tukaj ne gre za vpršanje, kdo ga je ustvaril, glavno je, da vemo,

da je bila tvarina za premog v zemlji, preden je prvi človek hodil po svetu. In dalje je glavno, da vemo da je v zemlji dovolj premoga. Za žele trdga premoga v Pennsylvaniji pravijo, da vsebujejo zalogu za prihodnjih dvesto let. Vsega premoga v Ameriki, kolikor je znanega, je morda dovolj za tisoč let in doči ga je v zemlji, za katerega se še ne ve.

A kljub temu Peter Nemančič nima premoga! In na tisoče Nemančičev je, ki ga nimajo kolikor bi potrebovali — na stotine jih bo pol nad trdim premogom v Penn-

REP. - SOLDIERS VOTING At Action PRESENT UNION LEAVING POLLING PLACE

CHARLES E. MOORE'S VOTING

Prizori iz zadnjih volitev: Zgoraj: Vojaki na mahlki meji volijo.

Spodaj na lev: Predsednik Wilson na volišču. Na desni: Republikanski kandidat Hughes na volišču. (Spodnji dve slikci sta slični! Mar gospodje kandidati drugade volijo kot pa navadni voliči?)

Spodaj na lev: Predsednik Wilson na volišču. Na desni: Republikanski kandidat Hughes na volišču. (Spodnji dve slikci sta slični! Mar gospodje kandidati drugade volijo kot pa navadni voliči?)

tegnili samokrese in zastavili Shuppeju pot. Shuppeju se je posredilo vstopiti v pisarno, ne da bi banditje dobili en cent od njega.

Shuppe je imel pri sebi več tisočakov, ki jih je prihranil kompaniji z razumnim nastopom.

Bethel Bond, Ind., 16. nov. — Gde, May Sumptionovo so načeli zjutraj v njeni sobi z razbito glavo in odrezanim ušesom.

Hane je dobila v boju s tolovjem, ki je vdrl v hišo, da jo orope. Tolovaj je imel že preej nazivnega blaga, ko je šum zbudil Sumptionovo. Spoznala je takoj situacijo in vstala je, da da znamenje. V tem trenotku jo je tolovaj udaril z nekim topim orodjem po glavi. Z drugim udarem je bil udih.

Sumptionova je ležala več ur v nezavestni, vendar pa upajajo zdravnik, da jo spravijo zopet na noge.

Njen brat Robert Sumption je blagajnik pri nekem podpornem društvu in radi tega je tolovaj ujal na bogat plen.

Boston, 16. novembra. — Baker je dosegel zopet visoko ceno na trgu. Baker, ki bo izročen do koncem novembra, je treba plačati po 12½ funt.

Kaj pa ruderji in delavev v topilneah? Ej, za te je še vedno stara meža v veljavni klub visokih ceni za baker in neznosni dravginji.

Buhl, Minn., 16. novembra. —

Johu Jurč se je ponesreči ustretil s puško, ko je stopil na voz, ki ga je vodil Charles Muñonec. Oblezel je na mestu mrtev.

Washington, 16. novembra. —

Mornariški departement je odredil, da pride pomorski kapitan Edward L. Beach, ki je zapovedal križarju "Memphis", ki je v sandominikanskih vodah v silnem viharju nasedel na kleči, pred vojni sod.

Mornariški tajnik izjavlja, da križarja ne potegnejo s kleči, ker bi delo stalo okoli 3,000,000.

Lafayette, Ind., 16. novembra. —

20letna Beatrice Comptonova, bolniška strežnica v domu za invalidne, leži v bolnišnici s 17 vhoodljivi, ki jih je jih je prikazal ljudi "Verona" v Everett izvršila organiziran napad, da zadosti svoji bestialnosti, izjavlja, da bo do kazal, da sta padla C. O. Curtis, militski lajtnant, in Jeff Reff, deputij od krogel, ki jih je izstrelila burkozna tolpa. Dokazano

VOJNE SLIČICE.

III.

VOJNI UJETNIK.

Nemški novelist Bernhard Kellermann je obiskal truno francoških ujetnikov. Ogledoval je izmučene obraze mladih možik, ki so sedeli ali pobojali po dvorišču med barakanji za vojne ujetnike. Rad bi bil nasel med njimi kakega inteligenta in takoj so mu povedali, da je med ujetniki tudi neki žurnalista. Prošil je, da bi rad govoril z njim.

Paznik je izpregovoril nekaj rezkih besed in gruča na dvorišču je oživel. Naprej je stopil majhen in ruja mož široki pleč. Njegov obraz je bil vroč in umazan; roke so mu bile trde in zagorale. Izgledal je kakor vsi ostali, kakor vojak; niti piše se ni poznalo na njem, da je kdaj delal s peresom.

"Vi ste pisatelj?" vpraša Kellermann.

"Žurnalista."

"Jaz sem vaš kolega in bi rad govoril z vami."

"Hvala! Na razpolago sem."

Ostali francozi so molčali in gledali radovedno. Še celo najbližji v gruči, ki je imel obvezano glavo, je menda pozabil na bolecino. Šla sta nekoliko proč.

"Kdaj so vas ujeli?"

"Včeraj zvečer v Labirintu ob Somme. Zašli smo predaleč v nemške zakope in smo bili odrezani od naših. Ostalo ni drugega, kakor da smo se podali."

"Kako so postopali z vami na voljaki?"

Ujetnik ga je pogledal. "Hm, delali so z nami tako, kakor delamo mi z nemškimi ujetniki. Vojak je vojak. Na fronti, kjer si gledata nasprotnika skoraj v lie, se nauči vojak spoštovati sovražnika. Govoril sem z nemškim ujetnikom od badenskega polka, ki je bil 24 ur v francoškem ujetništvu. Kako se mu je godilo? Imenito! Peljali smo ga na varno v podzemski blag in mu dali cigare, konjaka, kave in juhe. Naši so se sicer nekoliko nosilevali iz njega, toda Šabu je bilo vseeno, ker ni razumel niti besedice francoški. Med nami je bil častnik, ki je znal malo nemško. Vprašal ga je za ime poveljnika pri njegovem polku. Oni je pa odikinal in molčal. Tako je prav — je reklo na častnik — pravi vojak ne izda ničesar. Na, piš! In vsi smo se smejili. Šab je bil zadovoljen z namenom in gotovo zdaj misli drugače o Francozih."

"Ali ste bili tudi v mirnem času vojak?" ga zopet vpraša novelist in mu ponudi cigaret.

"Hvala!" Vzel je cigaret, jo prižgal in z velikim veseljem je puhal goste oblike dima. "Ne, nisem bil. Poklicali so me letos v januarju in komaj štiri tedne sem bil na fronti. Poprej so me zavrgli in to me je veselilo. Kajti jaz sovražim vojno! Jaz sem socialist."

"Socialist?"

"Da. Pisal sem v socialistične revije."

"Torej mi lahko razložite, kaj misli vaša stranka o vojni."

je, da niso našli pri nobenem člunu I. W. W. strelnega orožja, ko so jih aretrirali.

New York, 16. novembra. — Od prvega januarja do konca septembra t. l. so izvzeli v Evropo za 997,970,000 dolarjev vojni potrebščin.

Od januarja 1915 so odpisali v Evropo za \$1,617,885,000 vojnih potrebščin. Med vojne potrebščine štejejo razstrelivo, bombe, granate, krapnele, sploš material.

ki služi direktno pri morjenju ljudi. Živila, premog, bombar, in drugi tako blago ni viden. Namo razstreliva so poslali v Evropo v prvih devetih mesecih v tem letu za več kot pol milijarde dolarjev.

Washington, 16. novembra. —

Meddržavna trgovska komisija je odločila, da bankirji, ki finančirajo železniške družbe niso opravičeni do prostre vožnje na železnicah.

Lafayette, Wash., 16. novembra. —

Horner, advokat za ohtožene člane I. W. W., na katere je meščanska sodrža pri odbodu parnika "Verona" v Everett izvršila organiziran napad, da zadosti svoji bestialnosti, izjavlja, da bo do kazal, da sta padla C. O. Curtis, militski lajtnant, in Jeff Reff, deputij od krogel, ki jih je izstrelila burkozna tolpa.

Dokazano

Goethals pravi, da so naznani na novih držah napena in imajo svoj izvor v govorici, da se Združene države pogajajo z republiko Nicaragua za gradnjo novih kom.

Goethals pravi, da so naznani na novih držah napena in imajo svoj izvor v govorici, da se Združene države pogajajo z republiko Nicaragua za gradnjo novih kom.

Bugarska vojna in veči iz inozemstva.

(Obdelovanje je prvo stvari)

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki.

Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad.

Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. nov. — (Uradno). Na somi ob Somni se je včeraj našli vroča bitka ves dan. Sovjci so istočasno napadel z vsemi silami južno in severno od nas. Odpor naših čet je zadrljal Nemcev, ki so le z dragom svojih ljudi pridobili nekaj vseh vseh.

Severno od nas so Nemci napadli po hujem bombardiranju naše pozicije Lesbofske do točke južno od nas. Včeraj so posrečilo priti v naše zakope v severnem kotu na zapadnem robu gozda St. Vasta. Povsed drugod je vsej naših strojnega pušč ustanovljena napade. Južno so Nemci ponovili napade na fronti Ablaincourt in gozdu Andes. Krvava bitka, v kateri sovražnik horil z vso srditostjo, je končala s tem, da so se vrnili v svoje zakope brez tega.

Edino na iztoči so nekaj napredovali, kar so pa plazili v velikimi izgubami.

ITALIJSKA OFENZIVA NA PRIMORSKEM.

Pariz, 16. nov. — (Uradno).

Na primorski fronti so naši trije avstrijski bataljoni v vsej težkoj artillerijski smeri naše pozicije na črti pri Šmerekah na Sv. Marku iztoči v Gorice. Sovražnik je napadel in vsakikrat je bil od velikimi izgubami. Potem so pričeli s težkim bombardiranjem iz topov vseh kalibrov.

Česar je bilo potrebno, da ustavili nekaj prednjih zakopov. Na kraški planinji smo zadržali našo čerto na več krajinah. Toda vsi napadi so bili zavrnjeni in na enem kraju smo iztrili Ruse s protinapadom.

novembra, katera jim je prinesla veliko uspeha. Nemci in Bolgari so se umaknili v okolici hriba št. 1212, severno-započetno od Ivana in Srbi so jim bili tesno za petami. Včeraj so Srbi okupirali vas Čege. Severno od Veljesela se nadaljuje zmogljivo prodiranje Srbov in Francuzov v smeri proti Tepavici. Bojna črta se zdaj razteza od Černe do Kenalija. Stivilo ujetnikov, ki so nám prišli v roke v okolici Černe 10., 11., in 12. novembra presega 2200; k temu je pa treba še pristeti 1000 ujetnikov, ki so bili zajeti 13. in 14. novembra. Med ujetniki je okrog 600 Nemcev, včeraj več častnikov.

Sofija, 16. nov. — (Uradno). Naše pozicije na bitoljski planinji so bile ves dan včeraj pod silovitim ognjem sovražne artillerije, posebno pa na iztočni strani železnice. Močni sovražni napadi se niso obnesli spriči odpora naših čet in kjer je sovražnik prodrl našo čerto, je bil uničen. Na fronti pred enim našim bataljonom smo našteli že 400 mrtvih. V okolici reke Černe se je vršila vroča bitka in bolgarsko ter nemške čete so se umaknile v nove pozicije severno od Tepavev in Cegla. Na ostalih frontah ni bilo nič važnega, razen artillerijske aktivnosti blizu Turčke in Silistrie.

KDO ZMAGUJE V GALICII?

Petrograd, 16. nov. — (Uradno). Na hribih iztočno od Lipnicedolne ob reki Narajevki so naše čete prilegle z ofenzivo in pognale sovražnika iz zakopov, katera je bil okupiral pred nekaj dnevi na obeh straneh ceste, ki vodi v Slaventin. Zajeli smo ujetnike in vplenili dve strojni puški. Nemški protinapad je bil brez vseh.

Berlin, 1. nov. — (Uradno). Na iztočnem bregu Narajevke so Rusi ponovili ljute napade na pozicije zapadno od Krasnolesja, katera smo bili pred kratkim osvojili. Toda vsi napadi so bili zavrnjeni in na enem kraju smo iztrili Ruse s protinapadom.

KRUAH JIM ZMANJŠUJE.

London, 1. nov. — Veliki Britaniji in Franciji grozi ponanjanje hrane. Vlada je danes izdala naredbo, katera ji daje kontrolo nad živili in ustavnoven je nov vladni oddelek, ki bo reguliral ekonomijo. Angleški minister gleda na življenje vojnih ljudstev, tako kakor Nemčija.

Petrograd, 16. nov. — Vojni urad je danes razglasil, da bo Rusija vračala z ravno tisto mero, kakor ji posoji Nemčija. Zadnja je namreč pred kratkim sklenila, da bodo ruski častniki v nemškem ujetništvu podvrženi posebnim disciplini, da bodo ločeni od drugih ujetnikov in da jih bodo dali le kinh in vodo. Nemčija je to sklenila vsled tega, ker je bilo poročano, da se nemškim ujetnikom slabo godi v Sibiriji. Ruska vlada pa zanika, da bi imela na ujetec Nemec posebno piko in pravi, da bo postopala z nemškimi častniki ravno tako kakor z ruskimi.

V AVSTRIJI BODO ZOPET LETI GENERALI.

Amsterdam, 16. nov. — Iz Budapešte poročajo, da se vedno bojijo Širijo gvorice v političnih krogih o velikih izpremembah v poveljništvu avstrijske armade, ki pridejo vsak čas. Govori se tudi, da bo resigniral šef generalnega štaba feldmaršal, baron Konrad von Hoetendorf.

Francoska vlada se še ni trdno odločila, kaj naj storiti glede na pomanjkanje hrane, toda iz Pariza že poročajo, da bo Francija hitro sledila Angliji v regulirjanju živil.

V ruski dumi je priporočal proračunski odsek, da naj vlada takoj zapleni vsa živila v Rusiji in jih temeljno deli med ljudstvo po potrebi.

BURIAN V BERLINU.

Berlin, 1. nov. — Avstrijski minister zunanjih zadev baron Burian je prišel danes v Berlin v spremstvu svetnika Mereya na važno posvetovanje.

KANADSKIE IZGUBE.

Ottawa, Ont., 1. nov. — Vladni miličarski departement je danes izdal poročilo glede na izgube kanadskih čet na Francoskem od začetka vojne. Izgube značajo nekaj čez 60.000 mož in med temi je 9457 ubitih in drugih 3477 je pozneje umrlo za ranami. 3272 mož je pogrešanih in ostali so pohabljenci.

HINDENBURG APELUJE ZA BOLJŠO HRANO.

Berlin, 16. nov. — Časopis je danes objavilo obširen apel zeta generalnega štaba Hindenburga, ki je naslavil na kancelarja Bethmann-Hollwega, da naj zadnji skrb za propagando, katera bo prinesla vojakom in uslužbenecem v mnincijskih tovarnah boljšem hranu. Hindenburg se toži, da dobijo proizvajalec orožja in streličev premalo mastne hrane in vprašuje kancelarja, da li se zadnji zaveda velike važnosti napredovanja oružarske industrije. Vprašanje dobre hrane za delavce v

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponekod po-

čak, kajti sovražnik se trdno upira in bojiče nam na vsej težko. Naše izgube v smeri s pridobitvami niso veliki. Na primer ena naša divizija prodila eno miljo daleč in n. 1000 sovražnikov, medtem ko izgubila le 450 mož. Južno od nas smo utrdili pozicije, ki smo včeraj osvojili iztočno od Butijevca. Nemci so se na mestu pripravili za napad. Naslov: Naši artilerijski ogenj jih je prepričal. Naši letaleci so izvrsili koristnega dela z bombardiranjem sovražnih aerodromov, silovitih postaj in vlakov.

Pariz, 16. novembra. Po kratkem odstopu nadaljujejo ljuto bojevno ofenzivo, oblikovali so preeči po nemške čete, je ponek

